

[Udenrigsministeren]

effektivt som muligt og i videst mulig udstrækning bidrager til at opfylde de bistandspolitiske målsætninger, som der jo er bred politisk enighed om her i Folketinget.

I Europa var Det Europæiske Fællesskab stort set præget af stilstand i årene fra 1973 og helt frem til 1985, men det er en situation, som på afgørende vis blev ændret med Den Europæiske Fælles Akt i februar 1986 og med finansieringsreformen, som blev færdigbehandlet på mødet den 11. og 12. februar i år i Det Europæiske Råd.

Tilsammen udgør disse to begivenheder et helt afgørende skridt fremad for Fællesskabet i flere henseender.

For det første fastlægges der herved en ramme for Fællesskabets udvikling og udbygning gennem de næste fem-seks år. Det sker på en række centrale punkter, og de vigtigste skal nævnes her: det indre marked, forskning og teknologi, miljøbeskyttelse og arbejdsmiljø, traktatfæstelse af det udenrigspolitiske samarbejde og en bedre balance mellem den fælles landbrugspolitik og de andre fælles aktiviteter inden for Fællesskabet.

For det andet – og i denne sammenhæng måske mere betydningsfuldt – er der også her tale om et politisk signal, et signal om viljen i EF-landene til at sætte nyt skub i den europæiske integrationsproces efter en lang række år med magre resultater. Det ville være forkert, ja, det ville måske endda være direkte farligt for et land som Danmark at undervurdere rækkevidden af disse begivenheder.

Der er opstået en Europa-debat i en række andre EF-lande med henblik på at få defineret målet for det europæiske samarbejde i resten af dette århundrede. Det er sandsynligt, at denne debat, som allerede er i gang, munder ud i forslag og initiativer om ikke alene en udbygning af det eksisterende samarbejde, men efter alt at dømme også inddragelse af nye samarbejdsområder.

Europa står ikke stille, og derfor må vi i Danmark være opmærksomme på, hvad der sker, og vi må klargøre os vore egne ønsker og vore egne muligheder.

Der er i de senere år også sket et markant omsving i stemningen over for det europæiske samarbejde i størsteparten af de øvrige europæiske lande. Der er en erkendelse af, at de europæiske lande må rykke tættere sammen for at

få løst de store problemer, og at dette uundgåeligt og naturligt må ske ved, at man udnytter EF som det centrale samarbejdsforum. Det er noget, der allerklarest kommer til udtryk i den debat, vi oplever omkring det indre marked. Her er vi nemlig helt inde ved kernen, helt derinde, hvor livsvigtige økonomiske, erhvervs-mæssige og teknologiske interesser står på spil for de europæiske lande. Set i et dansk perspektiv er det ikke mindst interessant at notere sig den Europa-debat, der finder sted i dag i Norge, Sverige, Østrig og Schweiz. Fra alle disse lande kommer der et enslydende budskab, nemlig et ønske om en nærmere tilknytning til EF. De pågældende lande ser klart, at de nødvendigvis må tilnærme sig EF, medmindre de ønsker at få status som lande, der i økonomisk henseende fjerner sig fra Europa og dermed også fra fordelene ved at deltage i et stort marked.

Så der er altså to tendenser, som vil præge de kommende års udvikling i Europa. Den første indebærer nyt skub i den europæiske integrationsproces, og den anden viser en klar bevægelse hen imod EF i de lande, der hidtil ikke selv har ønsket medlemskab. Det er i Danmarks interesse, at vi deltager både aktivt og positivt i begge processer.

I spørgsmålet om de regionale konflikter i verden, der nok afspejler Øst-Vest-spørgsmålet og Nord-Syd-konflikten, men som først og fremmest har grund i lokale modsætninger, siger det sig selv, at udviklingen ikke er entydig. Tager vi først udviklingen i Mellemamerika, har den siden de fem mellemamerikanske præsidenters historiske aftale i august sidste år være både positiv og opmuntrende. Hermed være ikke sagt, at fred og demokrati i denne urolige region er lige om hjørnet. Under sit besøg i Danmark her i december måned lagde nobelfredsprismodtageren, Costa Ricas præsident, Oscar Arias, da også vægt på at understrege, at der er opnået meget, at forhandlingerne fortsætter, men også, at der mangler meget endnu. Århundreders mistro mellem landene og social og økonomisk uretfærdighed og undertrykkelse skal først fjernes, før man kan sikre varig fred og udvikling i området. Forudsætningen herfor er først og fremmest, at der gives plads for ægte demokrati og respekt for menneskerettighederne i alle landene i Mellemamerika. Det var netop sigtet med Arias-planen, og det er sigtet med den aktive støtte, som Danmark sammen med